

АНКЕТА
(въпроси към български писатели, третиращи антични мотиви)

Камелия Спасова

В какви моменти се обръщате към античната тематика и има ли конкретни поводи за този творчески интерес?

Античната сцена, митологична, философска и литературна, е място към което се връщам винаги със страст, възпалена от незапомнени времена, вероятно обща наклонност на европейския човек да се изработва начала и минали времена.

Кои са античните теми и/или образи, които ви привличат и с какво?

Възможността съвременната поезия да изважда слабо известни места и теми от античните текстове или да ги „открива” и „дописва”, макар и твърде употребявана техника, е задача на всяко съвремие по намирането на „новата” античност. Конкретно в момента ме вълнуват коментари към някои маргинални имена от диалозите на Платон.

Имате ли определена целева група, към която адресирате творбите си, и как се вписва в подобно адресиране античната тематика? Очаквате ли, че читатели, които нямат знания за античността, биха разбрали творбите, в които тя присъства, и как виждате отговора на съвременния читател на античната сюжетика?

Запознатите читатели са извънредни читатели. Незапознатите трябва да бъдат прелъстявани. Ако поезията не успява да прелъсти с неяснотата и трудната си четимост, вероятно не е добра поезия. Провалът идва не от неразбирането, а от неспособността на творбата да изкушава и обръща към други творби.

Вашата творческа работна практика включва ли запознаване с антични ресурси?

Да, за мое лично щастие все по-често и по-често.

Ако да, то какви са пътищата, по които достигате до античните първообрази (текстове на оригиналните езици, преводи, коментари, чуждо творчество, рецепиращо античната тематика, критическа класическа и/или литературна рецепция, изкуства)?

Предпочитам оригиналите и коментарите, защото може би те ми дават представа какво е оригиналът, от една страна (по-нататък всичко малко или повече повтаря тези

източници), и колко, от друга страна, и тези най-оригинални от всички оригинали са повлияни и в сложни отношения помежду си и с предходниците. Така ти създават перспективата, че винаги си предхождан.

Как се отнасяте към творчеството на чуждестранни или български поети, които по някакъв начин преработват античните текстове? Някой от тях оказал ли е по-специално влияние върху вас?

Миглена Николчина, Кирил Мерджански, Амелия Личева, Йордан Ефтимов и др.

Какви други теми (различни от античните) ви занимават като творец? Какво е мястото на античните мотиви в цялостния ви творчески поглед и възприемане на света, как се свързват античното и модерното, античното и българското или античното и личното?

Три са възбудимите зони: теория, скука и античност, както и техните деривати – антична теория, антична скука, скучна теория, теоретична скука, скучна античност... всички те могат да ме доведат до екстатични състояния.

Бенямин обича да дава за пример метафората за обръщането към историята и миналото като неизбежна работа с руини, с фрагменти, с парчета и останки от минали времена и текстове. От тези парчета се конструира всяко актуално време – политическо, литературно, лично.

Как вие лично възприемате античните текстове – като извор на творческо вдъхновение, като извор на универсални и непреходни ценности, които постоянно биват претворявани от традицията, като инструмент за една общочовешка (европейска) свързаност и съхранение на обща културна памет, като модели за разбиране на света, които са валидни и днес?

Като живи същества, които се нуждаят от грижа и внимание и при особено точно и чисто отношение, склонни да разказват най-невероятни истории. Кой за каквото му се слуша – как да се ориентира и моделира своето време, как да си общува със случайно срещнати на улицата философи или пък относно метафизичните или фантастични въпроси. Въобще при правилен подход се показват като доста приказливи същества, едновременно класически устойчиви и способни на всевъзможни пространствени и времеви метаморфози.